

Bijlage 5

Meldprotocol bij grensoverschrijdend gedrag in pastorale en gezag relaties

Het meldprotocol is in de eerste plaats bedoeld voor de kerkenraad, als beleidsverantwoordelijke voor de gemeente.

Dit protocol beschrijft hoe te handelen bij situaties waarin sprake is van (vermoedens van) (seksueel) misbruik/ongewenst gedrag binnen de kerkelijke gemeente en hoe en bij wie deze gemeld moeten worden.

Daarnaast helpt het individuele medewerkers binnen de kerkelijke organisatie als zij met mogelijk (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door andere medewerkers worden geconfronteerd.

Het meldprotocol van de PGIJ is gebaseerd op het modelprotocol van de landelijke PKN. (Het modelprotocol van de PKN bevat een stappenplan in geval er sprake is van een melding (seksueel) misbruik in pastorale en gezag relaties. Het beschrijft hoe te handelen in welke situatie en door wie). Naast dit meldprotocol is er een klachten- of tuchtprocedure die in werking kan worden gezet na een melding.

Alle handelingen en gedragingen die strafbaar zijn gesteld in het Wetboek van Strafrecht gelden onverkort binnen de Protestantse Gemeente IJsselstein. Een melding kan leiden tot een aangifte wanneer er sprake is van een (vermoedelijk) strafbaar feit.

Een melding kan ook leiden tot een (voorlopige) maatregel ten opzichte van de beschuldigde. De kerkenraad is verantwoordelijk om op een zo zorgvuldig mogelijk en objectieve wijze met elke melding om te gaan. Indien nodig zal de kerkenraad een beroep doen op in- of externe deskundigen.

Definitie van grensoverschrijdend gedrag

Misbruik van macht en vertrouwen door degene die in een ambt of een dienst staat, een kerkelijke functie vervult of kerkelijke bevoegdheden uitoefent, in een pastorale relatie of in een relatie die betrokkene uit hoofde van deze functie uitoefent, in de vorm van seksuele handelingen of toespelingen of uitnodiging tot seksueel contact, dan wel elk ander grensoverschrijdend gedrag, alles al dan niet onder druk van geheimhouding.

Gedrag wordt misbruik genoemd als er sprake is van verschil in macht en invloed tussen betrokkenen. Seksueel handelen van een volwassene jegens een minderjarige is altijd ontoelaatbaar. Seksueel handelen binnen pastorale relaties is altijd ontoelaatbaar.

Zoals in de gedragscode ook verwoord zijn de volgende gedragingen niet toegestaan:

- Alle seksuele contacten met kinderen tot 18 jaar;
- Een seksueel/erotisch geladen sfeer scheppen (ook via afbeeldingen, post, telefoon, e-mail, internet/social media);
- Intieme relaties als er sprake is van een pastorale of gezagsverhouding
- Ongewenste aanrakingen
- Fysiek of verbaal agressief gedrag
- Discriminatie: ongelijke behandeling op basis van een beperking, afkomst, sekse, seksuele voorkeur of geloofsovertuiging;
- Pesten, treiteren, bang maken, uitschelden, onder druk zetten, vernederen en krenken.
- Alle handelingen en gedragingen die strafbaar zijn gesteld in het Wetboek van Strafrecht

Signaleringsstaak van medewerkers

Alle medewerkers hebben een taak in het signaleren van (vermoedens van) seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag. We verwachten dat zij niet alleen de grovere vormen serieus nemen, maar ook de zogenaamde "kleinere" grensoverschrijdingen. Deze komen het meest voor en zijn vaak een signaal voor een klimaat waarin ernstigere vormen meer kans kunnen krijgen.

Wanneer je mildere vormen van grensoverschrijdend gedrag signaleert, verwachten we dat je zorgt dat het gedrag bespreekbaar wordt gemaakt.

Meldplicht bij vermoedens/signalen van seksueel misbruik en ander grensoverschrijdend gedrag

Iedereen die seksueel misbruik of ander grensoverschrijdend gedrag vermoedt, of erover hoort, is verplicht dit te melden bij de vertrouwenspersoon en/of een lid van de kerkenraad.

Wanneer medewerkers twijfelen over de ernst of het terecht zijn van een vermoeden, geldt een consultatieplicht bij een vertrouwenspersoon die zij om advies kunnen vragen.

Als medewerkers vermoedens van seksueel misbruik direct uiten bij een leidinggevende, gaat deze niet zelf tot handelen over, maar neemt contact op met de vertrouwenspersoon en/of een lid van de kerkenraad.

De geheimhoudingsplicht die de vertrouwenspersoon en/of het lid van de kerkenraad heeft in relatie tot het vermoedelijke slachtoffer (als dat de wens is van het slachtoffer), kan opgeheven worden als er sprake is van direct gevaar voor het slachtoffer of anderen. In dat geval is een melding bij de kerkenraad en de politie aangewezen.

Het is niet aan medewerkers om aan waarheidsvinding te doen, dit kan een eventueel juridisch traject verstoren. Let wel: een melding is geen beschuldiging! Na een melding wordt zorgvuldig en objectief onderzocht wat er aan de hand is. Er is oog voor zowel de privacy en belangen van het vermoedelijke slachtoffer als die van de beschuldigde.

De kerkenraad laat zich desgewenst adviseren door een gemeente-begeleider over de verdere handelwijzen met betrekking tot:

- Een gesprek met de beschuldigde
- Informatief gesprek met de politie
- Instellen van een calamiteitenteam
- In gang zetten van een meldprocedure
- Aangifte bij de politie
- Voorlopige maatregelen t.a.v de vermoedelijke pleger/beschuldigde
- Veiligstellen en opvang van het slachtoffer
- Informatie aan betrokkenen
- Nazorg.

Voorlopige zwijgplicht na een melding

Naast de meldplicht geldt een voorlopige zwijgplicht voor de kerkenraad, de melder en medewerkers binnen de organisatie ten opzichte van derden. Natuurlijk mogen deze betrokkenen zich wel uiten bij de vertrouwenspersoon. Een voorlopige zwijgplicht is nodig zodat er niet meer personen bij een zaak worden betrokken dan voor een zorgvuldige behandeling noodzakelijk is. Er moet worden voorkomen dat er geruchten ontstaan en iemand bij voorbaat als schuldig wordt bestempeld. De zwijgplicht is ook belangrijk om te zorgen dat een eventuele strafrechtelijke procedure niet wordt belemmerd.

Hoe te handelen bij vermoedens of feiten van seksueel misbruik

Er zijn vele signalen die op seksueel misbruik kunnen duiden. Een belangrijk signaal kan zijn dat je het gevoel hebt dat er iets niet klopt:

- Ga bij jezelf na op welke feiten je je baseert:
- Wanneer begon de ongerustheid, waardoor, wat is er precies gebeurd?
- Om welke signalen gaat het en wanneer doen ze zich voor?

Het kan ook zijn dat een gemeentelid je zelf vertelt over het misbruik, een ouder zijn zorgen uitspreekt in verband met zijn kind, of dat je het zelf ter plekke constateert.

DOEN

- Zorg voor de veiligheid van het slachtoffer.
- Als je iemand op heterdaad betrapt:
 - Laat het slachtoffer niet alleen
 - Als de situatie bedreigend is, bel 112 zodat de politie kan ingrijpen
 - Laat de toestand zoveel mogelijk onaangeroerd in verband met sporenonderzoek.
 - Bel de zedenpolitie 112, meld waarover het gaat en vraag om instructies.
- Stel zo weinig mogelijk vragen. Luister en stel het slachtoffer op zijn/haar gemak
- Schrijf alles zo letterlijk en feitelijk mogelijk op, ook de vragen die je wel gesteld hebt.
- Vertel dat je verplicht bent om de kerkenraad in te lichten, maar dat er geen stappen buiten medeweten van het slachtoffer worden genomen.
- Meld het vermoeden direct bij de kerkenraad. Bij twijfel consulteer de vertrouwenspersoon.
- Verwijs de persoon desgewenst naar een vertrouwenspersoon.
- Blijf beschikbaar voor het slachtoffer en verleen de normale/passende begeleiding.

LATEN

- Handel nooit op eigen houtje
- Hoor het vermoedelijk slachtoffer niet uit. Dit kan een eventueel juridisch traject verstoren. Het is niet aan de medewerker om aan waarheidsvinding te doen!
- Neem bij een vermoeden nooit zelf contact op met de vermoedelijke pleger, ook niet als je die persoon goed kent. De beste manier om eventueel misbruik te stoppen is een objectief en een officieel onderzoek.
- Denk aan je zwijgplicht
- Beloof niet altijd geheimhouding, ook niet wanneer een slachtoffer er om vraagt. In geval van direct gevaar van de persoon of van anderen, ben je verplicht een melding of consultatie te doen.